

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 24 februari 2026

Mål nr
B 5693-25

PARTER

I

Klagande

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

Motpart

S.N.

Ombud och offentlig försvarare: Advokat E.B.K.

II

Klagande

S.N.

Ombud och offentlig försvarare: Advokat E.B.K.

Motpart

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Stämpling till mord m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Västra Sveriges dom 2025-06-04 i mål B 3169-25

DOMSLUT

Högsta domstolen ändrar hovrättens dom på det sättet att S.N. döms även för stämpling till mord enligt 3 kap. 1 § och 11 § samt 23 kap. 2 § brottsbalken mellan den 8 och 21 november 2024, och att påföljden för den samlade brottsligheten bestäms till fängelse i tre år och sex månader.

E.B.K. ska få ersättning av allmänna medel för försvaret av S.N. med 6 939 kr. Av beloppet avser 5 551 kr arbete och 1 388 kr mervärdesskatt. Staten ska svara för kostnaden.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

Riksåklagaren har yrkat att Högsta domstolen ska döma S.N. även för stämpling till mord och bestämma påföljden till ett längre fängelsestraff än vad hovrätten bestämt.

S.N. har motsatt sig att hovrättens dom ändras i fråga om stämpling till mord och för egen del yrkat att han ska frikännas från åtalen för narkotikabrott och stämpling till rån samt att straffet under alla omständigheter ska lindras.

Högsta domstolen har meddelat det prövningstillstånd som framgår av punkten 6.

DOMSKÄL

Bakgrund

1. I november 2024 lade S.N. under ett alias ut meddelanden i flera olika chattgrupper på den krypterade applikationen Signal. Meddelandena löd ”Söker klivare bra betalt intresserad hör av dig!” och ”Söker klivare akut bra Betalt kontakta mig så snabbt som...”. Chattgrupperna, som främst var inriktade på narkotikahandel, hade var och en flera hundra medlemmar.
2. Polisen beslutade om infiltration och användning av provokativa åtgärder, bland annat för att kunna identifiera den som hade lagt ut meddelandena. Det ledde till att kontakt med S.N. angående morduppdrag kunde etableras. S.N. lade i detta skede ut ytterligare ett meddelande i flera chattgrupper som löd ”Söker jappare asap”. Det är inte utrett att någon annan än polisen besvarade något av meddelandena.
3. S.N. åtalades för bland annat stämpling till mord enligt följande gärningsbeskrivning:

S.N. har tillsammans och i samförstånd med annan sökt att anstifta någon för att beröva en eller flera okända målsägande livet genom att lägga ut morduppdrag i flera olika Signalchattgrupper, som nått ett stort antal personer. Det hände vid flera tillfällen mellan den 8 november 2024 och den 21 november 2024 på okända platser i Göteborgs stad eller i närområdet.

Faran för att brottet/en skulle fullbordas har inte varit ringa och gärningen/arna kan inte anses som mindre allvarlig/a.

S.N. begick gärningen med uppsåt.

4. Tingsrätten frikände S.N. från åtalet för stämpling till mord. Han dömdes för narkotikabrott, stämpling till rån samt ringa narkotikabrott. Eftersom han var 19 år vid gärningarna beaktades hans ungdom vid straffmätningen beträffande vissa av brotten. Påföljden bestämdes till fängelse i åtta månader.

5. Hovrätten har fastställt tingsrättens domslut. Hovrätten har funnit styrkt att det var S.N. som lade ut de aktuella meddelandena, att meddelandena rörde uppdrag om att utföra mord och att de skulle komma att läsas av ett stort antal personer. Hovrätten har dock ansett att S.N.s agerande inte faller inom det straffbara området för stämpling.

Prövningstillståndet

6. Högsta domstolen har med utgångspunkt i vad hovrätten har funnit utrett rörande omständigheterna meddelat prövningstillstånd såvitt gäller åtalet för stämpling till mord samt i fråga om påföljd.

Målet i Högsta domstolen

7. Målet gäller förutsättningarna för att döma till ansvar för stämpling till mord, särskilt frågan om förutsättningarna för straffansvar är uppfyllda redan genom att någon sänder eller på liknande sätt gör ett meddelande tillgängligt för en krets oidentifierade personer för att få tag på någon som är beredd att åta sig ett uppdrag att utföra ett mord.

Den straffrättsliga regleringen

8. Av 23 kap. 2 § andra stycket och 4 § andra stycket brottsbalken framgår att stämpling till brott innebär att någon åtar eller erbjuder sig att utföra en brottslig gärning, att någon i samråd med någon annan beslutar att begå den, eller att någon söker förmå annan att utföra den. De brottsliga gärningar som avses är sådana där det särskilt har angetts att stämpling är straffbart; att stämpling till mord är straffbart framgår av 3 kap. 11 §. Om faran för att brottet skulle fullbordas var ringa eller om stämplingsgärningen med hänsyn till andra omständigheter är mindre allvarlig, ska det enligt 23 kap. 2 § fjärde stycket inte dömas till ansvar.

9. Den straffrättsliga regleringen tar alltså sikte på planeringsstadiet för viss särskilt farlig brottslighet och syftar till att möjliggöra ett tidigt ingripande mot sådan brottslighet (jfr prop. 1948:80 s. 88, prop. 2000/01:85 s. 31 f. och 35 samt prop. 2015/16:113 s. 40).

10. För att ansvar för stämpling ska komma i fråga krävs inte att något konkretiserat brott åsyftas utan det räcker att avsikten är att ett brott av visst slag vid någon tidpunkt ska komma till utförande. Frågor som tid, plats, brottsoffer och annat kan alltså vara öppna vid tiden för stämplingsgärningen.

11. Straffet för stämpling till brott ska enligt 23 kap. 2 § tredje stycket bestämmas under den högsta gräns som gäller för ett fullbordat brott, och det får sättas under den lägsta gränsen. Högre straff än fängelse i två år får bestämmas endast om fängelse i sex år eller mer kan följa på det fullbordade brottet. Försök och förberedelse till stämpling är inte straffbara.

Försök till anstiftan

12. Den form av stämpling som avser att någon söker förmå annan att utföra en brottslig gärning kan sägas avse försök till anstiftan. Anstiftan fullbordas när anstiftaren har förmått gärningsmannen att inleda ett försök

att utföra det eftersträvade brottet. För att komma dithän kommer det i praktiken många gånger att vara nödvändigt för anstiftaren att etablera någon form av kontakt med gärningsmannen.

13. Att sända ett meddelande av innebörd att avsändaren vill ha kontakt med någon som är villig att utföra ett visst brott får sägas syfta till att en mottagare ska förmås att åta sig uppdraget. Det är språkligt sett fråga om ett försök till anstiftan oavsett om någon faktiskt tar del av meddelandet eller inte, något som kan vara beroende av rena tillfälligheter. Stämplaren har i och med avsändandet gjort allt vad som ankommer på honom eller henne för att någon ska kunna ta del av meddelandet och låta sig påverkas av det.

14. Omständigheten att ingen potentiell uppdragstagare tagit del av meddelandet hindrar alltså inte att det varit fråga om ett försök att förmå någon att utföra brottet. En annan sak är att det förhållandet att ingen visat intresse för meddelandet kan göra att faran blir utesluten eller ringa för att det eftersträvade brottet ska fullbordas.

Ringa fara för brottets fullbordan

15. Straffansvar för stämpling förutsätter att faran för brottets fullbordan var mer än ringa. Graden av fara bör avgöras efter en helhetsbedömning med beaktande av bland annat det brott som stämplaren vill få utfört, stämplingsgärningen och de involverade personerna.

16. När det gäller stämplingsgärningen kan beaktas om anstiftansförsöket är allvarligt menat liksom hur långt framskriden brottsplanen är. Det kan vidare finnas skäl att beakta vilka sätt och vilka medel för påverkan som används och hur kontakten med en möjlig gärningsman utvecklas. När det gäller de involverade personerna kan de relationer som finns mellan stämplaren och de som han eller hon har riktat sig till ges betydelse, liksom i vilka kretsar och sammanhang som personerna förekommer. Faran för att

ett brott ska fullbordas bör i regel anses högre när det är fråga om personer som tidigare befattat sig med brottslighet, särskilt om denna brottslighet liknar den som stämplaren eftersträvat (jfr NJA 1993 not B 1).

Bedömningen i detta fall

17. Som hovrätten funnit utrett har S.N. i olika krypterade chattgrupper lagt ut flera meddelanden angående uppdrag att utföra mord mot ersättning. Meddelandena har varit tillgängliga att läsa för ett stort antal personer i forum som varit inriktat på narkotikahandel. Meddelandena har dock inte besvarats av någon potentiell utförare.

18. Genom att lägga ut meddelandena har S.N. påbörjat ett försök att förmå någon i mottagarkretsen att utföra brottet. Det saknar betydelse att meddelandena inte innehöll all information som krävdes för att ett mord skulle kunna begås.

19. Av S.N.s agerande när han lade ut meddelandena samt av innehållet i chattar med polisens infiltratör framgår att han har haft avsiktsuppsåt till att ett mord skulle begås.

20. Meddelandena har nått ut till ett stort antal medlemmar i chattgrupper som var inriktade på kriminalitet. S.N. har lockat med bra betalt och det framgår av chattar med polisens infiltratör att mordplanerna var konkreta. Det förelåg mot denna bakgrund mer än ringa fara för att ett mord skulle ske. Det är uppenbart att stämplingsgärningen inte kan ses som mindre allvarlig.

21. S.N. ska därför dömas för stämpling till mord.

22. Vid bedömningen av brottets straffvärde beaktar Högsta domstolen att S.N.s stämplingsgärning avsett ett mycket allvarligt brott och att det funnits en plan för utförandet. Men det bör i viss mån också beaktas att

gärningen inte ledde till kontakter med någon potentiell utförare. Vid en sammanvägning uppgår straffvärdet till tre års fängelse.

23. Som hovrätten funnit ska S.N.s även dömas för narkotikabrott, stämpling till rån samt ringa narkotikabrott. Det samlade straffvärdet uppgår till fängelse i tre år och sex månader.

24. Hovrättens domslut ska alltså ändras på så sätt att S.N. ska dömas även för stämpling till mord, till fängelse i tre år och sex månader.

I avgörandet har deltagit justitieråden Anders Eka, Eric M. Runesson (referent), Cecilia Renfors, Anders Perklev och Erik Sjöman. Föredragande har varit justitiesekreteraren Anna-Maria Vesterberg.